

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 10/2021

**PROJEKTOWANE STAWKI PŁATNOŚCI 14
BEZPOŚREDNICH ZA 2021 R.**

**GRUPA AZOTY ZAPELOWAŁA 17
DO AUTORYZOWANYCH DYSTRYBUTORÓW
O WSPARCIE ROLNIKÓW
I ZABEZPIECZENIE POPYTU NA NAWOZY
NA KRAJOWYM RYNKU**

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

- okres kredytowania do 15 lat
- kredyt do 800 000 zł

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, LOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPnica

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

- Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
Zajmujemy się w szczególności:
- bezpłatnym doradztwem prawnym;
  - działalnością szkoleniową;
  - zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
  - działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
  - pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
  - doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
  - współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
  - działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
  - doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
  - promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
  - działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

W ostatnim czasie temat, który się często pojawiał to „Zielony Ład”.

Z doniesień medialnych wynika, że będzie on niekorzystny dla całego rolnictwa. Konsekwencją Zielonego Ładu dla rolników może być drastyczny spadek dochodów. Związane to będzie ze wzrostem kosztów produkcji wynikającym m.in. z konieczności zastosowania alternatywnych metod uprawy i ochrony roślin oraz ograniczenia skali produkcji, zarówno zwierzęcej jak i roślinnej.

Jednym z elementów prawnych Izby Rolniczych jest możliwość wnioskowania o wprowadzenie zmian, co wszystkie Izby w kraju czynią, tak aby negatywne skutki wprowadzanych zmian były jak najmniej odczuwalne.

Zachęcam do lektury celem zapoznania się z innymi ważnymi wydarzeniami.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej

Spis treści

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR	4
KORRESPONDENCJA ZIR	7
POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR	8
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH	10
INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	14
INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI i MODERNIZACJI ROLNICTWA	14
INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	16
GRUPA AZOTY	17
KĄCIK KULINARNY czyli naucz się robić sam, co lubisz jeść	19

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

POSIEDZIENIE ZARZĄDU ZIR

Dnia 19 października 2021 r. miało miejsce posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, którego uczestnikiem był również delegat do KRIR pan Stanisław Baliński oraz w części spotkania uczestniczył mecenas pan Piotr Kopcewicz.

Posiedzenie otworzył Prezes ZIR pan Andrzej Karbowy, proponując jako pierwsze podsumowanie wydarzeń jakie odbyły się w ostatnim czasie, w których uczestniczyli przedstawiciele Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. Były to m.in.: uroczystość Święta Dziękczynienia za Plony – Dożynki Jasnogórskie, XXXIII Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA, pikniki: „Festiwal Zbożowy” oraz „Polskie zboża – tradycja i zdrowie”, wyjazd studyjny na Węgry pn. „Wizyta gospodarcza zachodniopomorskich producentów rolnych na Węgrzech – wymiana wiedzy z zakresu retencji wód”, jubileusze 25-lecia wojewódzkich Izb Rolniczych.

Następnie Wiceprezes pan Jerzy Mariak złożył relację z odbytych spotkań i rozmów przedstawicieli Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej z przedstawicielami w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi m.in. z Ministrem oraz Premierem, gdzie priorytetowym działaniem jest realizacja deklaracji MRiRW o udzieleniu pomocy finansowej przewidzianej dla producentów rolnych z powodu suszy w bieżącym roku. Korespondencja w tym temacie znajduje się również na stronie www.zir.pl.

Zarząd ZIR kolejny raz omawiał trwające problemy dotyczące zgłaszania szkody spowodowanej suszą w aplikacji. Należy zaznaczyć, że Zarząd zwrócił się do Ministra Rolnictwa z prośbą o przedłużenie terminu zgłaszania szkody w aplikacji do dnia 30 października br. Powodem były m.in. trudności z wypełnieniem wniosku w bardzo źle działającej aplikacji w okresie początkowym. W odpowiedzi

otrzymaliśmy informację, że nie przewiduje się zmiany określonego terminu składania przez producentów rolnych wniosków o oszacowanie szkód.

Na wnioski Izb w kraju, m.in. ZIR, KRIR podjęła stanowisko dotyczące aktualnej sytuacji w rolnictwie, m.in. gwałtowny wzrost kosztów produkcji poprzez bardzo wysokie ceny nawozów, warunki powodujące straty w rolnictwie, co sprzyja spadkowi dochodu we wszystkich gałęziach produkcji rolnej. Taka sytuacja spowoduje brak stabilności ekonomicznej w gospodarstwach. Brak reakcji naszych władz i instytucji UE może doprowadzić do ograniczenia produkcji rolnej, a w konsekwencji spowodować drastyczne podwyżki cen żywności.

Kończąc posiedzenie Zarząd przeanalizował bieżącą korespondencję, która wpłynęła do biura.

W dniach 10–15 października br. Zachodniopomorska Izba Rolnicza brała udział w wyjeździe studyjnym na Węgry pn. „Wizyta gospodarcza zachodniopomorskich producentów rolnych na Węgrzech – wymiana wiedzy z zakresu retencji wód”. W ramach planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Realizowana operacja skierowana była do rolników z województwa zachodniopomorskiego, kobiet i mężczyzn, osób mieszkających na terenach wiejskich, zainteresowanych rozwiązaniami retencji wody, poznaniem nowych rozwiązań technologicznych, poznaniem specyfiki rolnictwa na Węgrzech.

Uczestnicy wyjazdu studyjnego pierwszego dnia mieli możliwość odwiedzenia Muzeum Rolnictwa w Budapeszcie.

Drugiego dnia uczestnicy wybrali się do miejscowości Batya w ramach programu LIFE-MICACC. Uczestnicy

spotkali się z przedstawicielem gminy. Mogli zdobyć wiedzę o problemach ekologicznych – takich jak gwałtowne powodzie, woda śródlądowa (nadmiar) czy susze – oraz rozwiązania, które zostały zaprojektowane i zainstalowane. Innowacyjny model zarządzania i kluczowy cel zaangażowania lokalnych gminianek w adaptację do zmian

klimatu jest gromadzenie i zatrzymywanie wody deszczowej w przypadku ekstremalnych opadów deszczu, przy jednoczesnym zapewnieniu infiltracji zatrzymanej wody deszczowej w celu zasilania wód gruntowych w okresach fali upałów i suszy.

Następną gminą była Ruzsa. Model adaptacji osad pagórkowatych narażo-

nych na ryzyko wystąpienia intensywnych opadów deszczu. Tego samego dnia rolnicy odwiedzili również gminę Rákócziújfalú. Model dla połączonych problemów klimatycznych, w tym śródlądowych nadmiarów wody i suszy. Gmina zidentyfikowała swoje dostępne zasoby naturalne – kanały i naturalne obniżenia – i zamierza zaprojektować i wdrożyć środki NWRM w celu wychwytywania nadmiaru wody w okresach zalewowych i deszczówki w okresach ulewnych deszczów oraz zatrzymywa-

nia tej wody w celu zmniejszenia ryzyka suszy. Poza tym w miejscu nisko położonej uprawy powstanie teren podmokły. Projekt był dobrą praktyką, ponieważ miał dobrze dobrany program pod względem merytorycznym. Ponadto, w ramach Operacji odbyły się wystąpienia przedstawicieli gmin pilotażowych oraz osób prowadzących małe gospodarstwa oraz przedsiębiorstwa lokalne, które wizytowaliśmy, a dobre tłumaczenie na język polski pozwoliło uczestnikom na zdobycie rzetelnej

wiedzy dot. rozwiązań stworzonych na Węgrzech, w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów wodnych dla poprawy jakości gospodarowania na terenach wiejskich. O sukcesie operacji zdecydowało umożliwienie uczestnikom wyjazdu zapoznanie się z rozwiązaniami stosowanymi przez lokalnych przedsiębiorców węgierskich na rzecz przedsiębiorczości oraz zaobserwowanie dobrych praktyk w zakresie promocji lokalnych zasobów, co w dużej mierze stanowi klucz do sukcesu.

W dniu 21 października odbyły się obchody 50-lecia istnienia Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. W. Witosa w Boninie w których uczestniczył Prezes ZIR p. Andrzej Karbowy oraz z-ca Dyrektora Biura Danuta Lebioda.

Placówka w Boninie to jedna z trzech szkół rolniczych w województwie zachodniopomorskim prowadzonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Szkoła istnieje już 50 lat. Była i jest zawsze wyjątkową społecznością tworzoną przez pokolenia uczniów, nauczycieli i rodziców, poszukującą zawsze nowatorskich rozwiązań oraz otwartą na wyzwania.

Jubileusz był świętem wspomnień absolwentów. Powrócono do wspomnień. Przywołano w pamięci tych, którzy odeszli: nauczycieli, koleżanki, kolegów. W szkole zawsze najważniejszy jest i był uczeń, a dumą szkoły

Absolwent. Motto jubileuszu – „Dzieci rodzą się ze skrzydłami. Nauczyciele pomagają im je rozwinąć” Janusz Korczak.

Święto szkoły rozpoczęła Msza święta w kościele pw. Trójcy Świętej, Kretomino. Następnie odbyły się: część oficjalna, część artystyczna, spotkania absolwentów oraz poczęstunek.

Dyrektor Dorota Kinga Grabarek oraz Profesor Bożena Konczak wraz z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego złożyli kwiaty oraz znicze pod pomnikiem patrona Szkoły – Wincentego Witosa.

Również z tej okazji został zasadzony dąb szypułkowy, który upamiętnił to wydarzenie.

Na zakończenie tego dnia została przygotowana słodka niespodzianka dla wszystkich uczniów oraz pracowników szkoły – ogromny tort!

Młodzież pięknie przygotowała do obchodów 50-lecia. Za część artystyczną i przygotowanie poczęstunku, dziękujemy.

W niedzielę 17 października 2021 roku w Koszalinie na terenie Giełdy Towarowo-Samochodowej odbyła się impreza „Polskie zboża – tradycja i zdrowie”, zrealizowana przez Krajową Radę Izb Rolniczych w ramach projektu finansowanego przez Fundusz Promocji Ziarna Zboż i Przetworów Zbożowych.

Głównym celem prowadzonej przez samorząd rolniczy imprezy jest zwrócenie uwagi konsumentów, dzieci i dorosłych na istotę właściwego i zdrowego odżywiania się. W czasie trwania imprezy uczestnicy mogli spróbować zdrowych wyrobów wykonanych z produktu polskiego przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich „Sikoreczki” z Kowanańca. Można było kosztować wyrobów cukierniczych w tym m.in. drożdżowych ciast, ciasteczek owsianych, bułeczek i rogalików. Serwowaliśmy również dania „na ciepło” – zupę krupnik oraz najpopularniejsze w Polsce pierogi – ruskie, z kapustą i pieczarkami oraz z kaszą gryczaną i mięsem. Wszystkie degustowane potrawy „rozchodziły się” jak przysłowiowe ciepłe bułeczki! Pełne tace z pysznościami roznoszone przez hostessy zniknęły bardzo szybko. Uczestnicy mieli możliwość obejrzenia prezentacji multimedialnej na temat produktów zbożowych. Podczas trwania degustacji, wśród uczestników przeprowadzone zostały badania ankietowe.

Degustacja była zapewne bardzo atrakcyjnym elementem pikniku, jednak spore zainteresowanie budziły również inne przygotowane przez nas niespodzianki. Szczególnym powodzeniem cieszyły się konkursy – zarówno rysunkowy dla dzieci pn. „Od ziarenka

do bochenka” oraz wyklejania obrazków ziarnami zboż, jak też konkurs wiedzy dla dorosłych. Oczywiście najbardziej emocjonującym momentem było rozstrzygnięcie konkursów i wręczenie nagród. Przybliżone zostały treści edukacyjne o wartościach zboż i ich przetworów.

Dla dorosłych natomiast odbywał się konkurs wiedzy na temat produktów i przetworów zbożowych oraz konkurs rozpoznawania ziaren zboż. Laureaci obu konkursów otrzymali cenne nagrody rzeczowe w postaci małego sprzętu AGD (dorośli) oraz zakupionych dla dzieci gier i zabawek edukacyjnych. Konferansjer, który prowadził imprezę pn. „Polskie zboża – tradycja i zdrowie”, witał uczestników, przybliżył cel spotkania, wyjaśniał, komentował oraz wygłaszał cykliczne komunikaty o obowiązku zachowania dystansu społecznego i dezynfekcji rąk.

Uczestnikom imprezy rozdane zostały liczne materiały informacyjne: plakaty, ulotki przygotowane przez Krajową Radę Izb Rolniczych, które promują produkty i przetwory zbożowe, zachęcając w ten sposób do ich stosowania w codziennej diecie oraz materiały promocyjne: długopisy, opaski odblaskowe, notesy z długopisem, kamizelki odblaskowe, torby bawełniane.

Imprezę plenerową pn. „Polskie zboża – tradycja i zdrowie” uświetniły skoczne rytmy ludowo-biesiadnej „Kapele Olszyna” z Żydowa.

Przygotowane do degustacji potrawy z ziarna zboż i jego przetworów miały zachęcić konsumentów, aby w naszym żywieniu jedno z pierwszych i stałych miejsc w jadłospisach zajmowały ziarna zboż w różnej postaci.

Dbając o zdrowie i dobrą kondycję powinniśmy dzień zacząć właśnie od produktów zbożowych. Także prezentacja „Smaczne i zdrowe – polskie produkty zbożowe” doskonale wpisała się w cel imprezy, którym było promowanie

wśród konsumentów spożycia zboż poprzez zwiększenie udziału w codziennej diecie ziarna zboż oraz ich przetworów i wyeksponowanie zarówno jego wysokich walorów smakowych, jak również wartości odżywczych.

KORESPONDENCJA ZIR

Szanowni Państwo – Rolnicy

W związku z informacją MRiRW o ponownym przeliczeniu wniosków „suszowych”, Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej prosi wszystkich rolników, którzy złożyli wniosek przez aplikację o oszacowanie strat spowodowanych suszą o sprawdzenie protokołów i kalkulacji dotyczących wartości strat poniesionych w gospodarstwie. Ponowne przeliczenie miało nastąpić po 15 października 2021 r. i było związane z ujęciem wszystkich okresów reportowania podanych przez IUNG. **Ponadto MRiRW informuje, iż w przypadku udzielenia pomocy (wypłacie dotacji) warunkiem będzie dołączenie do wniosku protokołu lub kalkulacji wygenerowanej po dniu 15 października 2021 r.**

POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR

RP Sławno

Spotkanie otworzył Przewodniczący RP Zdzisław Sieradzki. Tematy, które były omawiane na spotkaniu to m.in. obecna sytuacja rolnictwa zachodniopomorskiego, a przede wszystkim powiatu sławieńskiego, nowe zasady szacowania strat w rolnictwie spowodowanych wa-

runkami atmosferycznymi oraz sprawy statutowe i organizacyjne. W posiedzeniu udział wzięli: wiceprezes Jerzy Mariak, Anna Rydzkowska oraz Kazimierz Kuligowski. Porządek obrad został przyjęty jednogłośnie.

Przewodniczący RP przekazał informację dotyczącą sytuacji w rolnictwie

podkreślając, że jest ona tragiczna. Wspomnił o szkodach wyrządzonych przez ptactwo chronione oraz przez zwierzynę leśną, a także o ważnej roli Izby Rolniczych w szacowaniu szkód łowieckich. Poinformował również o działaniach przeprowadzonych przez ZIR w temacie suszy.

RP Police

W dniu 7 października br. w siedzibie Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej odbyło się spotkanie członków Rady Powiatowej ZIR z powiatu Police z posłem na sejm Leszkiem Dobrzyńskim. W spotkaniu uczestniczył także wiceprezes ZIR Jerzy Mariak.

Spotkanie dotyczyło aktualnych problemów rolnictwa zachodniopomorskiego. Przewodniczący Rady Marek Szczepankiewicz poprosił członków rady o przedstawienie się i nakreślenie profilu swoich gospodarstw. Po powitaniu gości rozpoczęła się rozmowa na temat trudnej sytuacji w jakiej znaleźli się zachodniopomorscy rolnicy.

Wiele uwagi podczas dyskusji poświęcono kwestii przechodzenia rolnika na emeryturę i wymogu przekazania (zdania) gospodarstwa. Przedstawiciele ZIR podkreślali, że problem ten był podnoszony wielokrotnie i rolnicy oczekują konkretnych rozwiązań w tym temacie. W szczególności dotyczy to rolników posiadających niewielkie gospodarstwa. Poseł zapewnił, że kwestie te zostaną uregulowane w „Polskim Ładzie”, który zostanie wprowadzony do wiosny.

Kolejnym tematem był temat płatności bezpośrednich. W dalszym ciągu

dopłaty są na bardzo niskim poziomie i nie rekompensują poniesionych kosztów. Z dostępnych w mediach informacji wynika, że dopłaty w Polskim Ładzie będą związane bezpośrednio z wielkością gospodarstwa. Wiceprezes zaznaczył, że wg Konstytucji RP polskie gospodarstwo rodzinne cechuje się powierzchnią do 300 ha i nie należy w tym zakresie różnicować gospodarstw rodzinnych ze względu na powierzchnię.

W czasie spotkania pozytywnie odniesiono się do kwestii zakazu sprzedaży ziemi rolnej, wprowadzonego przez aktualną partię rządzącą.

Następnym istotnym problemem była kwestia szkód łowieckich. Wiceprezes zaznaczył, że system wymaga naprawy. Proponowano m.in. decentralizację PZŁ i przekazanie odpowiedzialności za straty starostom, wzmocnienie kontroli nad kołami łowieckimi, wprowadzenie konkurencji pomiędzy kołami poprzez uczestnictwo w przetargach o wydzierżawienie obwodów na 5 lat. Dużym problemem są także szkody jakie powodują gatunki chronione tj. np. żurawie, szpaki, łabędzie czy kruki, za które nie przysługuje odszkodowanie. Jeżeli zaś chodzi o zwierzęta chronione, takie jak np. wilk po-

stulowano o zapoczątkowanie działań mających na celu wyznaczenie górnej granicy liczebności populacji, aby uniknąć sytuacji takiej jak np. przy żurawiu. Populacja tego ptaka była jeszcze niedawno mała, obecnie wyrządzają znaczne szkody w uprawach.

Następnie poruszono kwestie związane z niekorzystnymi warunkami pogodowymi. W woj. zachodniopomorskim w czerwcu panowały blisko 40°C, a w lipcu 50°C upały – zboże „ugotowało” się na polu. Aplikacja IUNG takiej sytuacji nie odzwierciedla. ZIR postuluje o przywrócenie szacowania strat spowodowanych wystąpieniem suszy przez komisje w terenie, gdyż aplikacja suszowa nie odzwierciedla tego co dzieje się na polu.

Na koniec spotkania poruszono także kwestię handlu rolniczego na terenie miasta Szczecina.

Poseł podziękował za spotkanie i cenne uwagi, które będzie przedstawiał na dalszych spotkaniach. Odnośząc się kolejno do powyższych kwestii zapewnił o chęci podjęcia działań w celu wypracowania lepszych metod szacowania strat suszowych i łowieckich. Wszelkie kwestie przekaze posłowi Robertowi Telusowi, który zasiada w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w związku z aplikacją suszową. Aplikacja jest niedopracowana. Poinformował, że Ministerstwo Rolnictwa po 15 października ponownie przeanalizowało działanie aplikacji i ponownie przeliczono wnioski.

Sytuacja w rolnictwie jest bardzo zła, ceny paliwa, nawozów, energii – to wszystko powoduje, że rolnicy mają

problemy m.in. z zapłatą za zakupiony sprzęt.

Przekazana została informacja, że Zarząd ZIR wnioskował o dopłaty dla rolników zachodniopomorskich w kwocie 1000 zł do zbóż jarych i 700 zł do ozimin. Wiceprezes poinformował o spotkaniu przedstawicieli ZIR z posłem Czesławem Hocem odnośnie wniosków zakwalifikowanych do pomocy. Po spotkaniu zostawiono pro-

tokół z postulatami zachodniopomorskich rolników z prośbą o przedłożenie jej w Ministerstwie Rolnictwa.

Pan Jerzy Mariak poinformował, że 6 października 2021 r. odbyło się spotkanie u wojewody zachodniopomorskiego na temat wzrostu cen nawozów, kontynuacja tematu jest zaplanowana na spotkanie w dniu 4 listopada 2021 r.

Następnie głos zabrała dyrektor Barbara Wójcik, która poinformowała, że

w powiecie koszalińskim złożono 240 wniosków, w tym 36 wniosków powyżej 30% (20 miasto Koszalin, 93 gm. Bobolice, 30 gm. Polanów, 27 gm. Sianów).

Aplikacja suszowa przestała działać już o godz. 22.00 15 października 2021 dla niektórych rolników zabrakło tych dwóch godzin do dokończenia procesu złożenia wniosku. Natomiast Ministerstwo Rolnictwa poinformowano, że wnioski będą przeliczane ponownie.

RP Myślibórz, Gryfino, Wałcz

W dniu 26 października 2021r. o godz. 10.00 w Barlineckim Ośrodku Kultury odbyło się wspólne posiedzenie Rad Powiatowych powiatów Myślibórz, Gryfino i Wałcz.

Tematyka posiedzenia:

- Wydział Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego UW w Szczecinie – Sytuacja w rolnictwie w województwie zachodniopomorskim w związku z suszą (aplikacja).
- KOWR – przetargi w powiatach Gryfino, Myślibórz, Wałcz.
- Grupa Azoty S.A. – obecna sytuacja cenowa na rynku nawozów.
- Dyskusja.
- Wolne wnioski i zapytania.

Na wstępie przewodnicząca Rady Powiatowej ZIR w Myśliborzu podziękowała za przybycie i powitała zebranych członków rad oraz zaproszonych gości. Następnie przeszła do odczytania porządku obrad, do którego nie wniesiono uwag. Prowadząca spotkanie oddała głos p. Urszuli Gajewskiej – Kierownik Oddziału Rolnictwa i Środowiska w Urzędzie Wojewódzkim Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego, która przedstawiła informacje na

temat wniosków złożonych poprzez aplikację suszową. Urząd Wojewódzki na dzień 20 października 2021 r. ma dostęp do 4666 szt. wniosków. Przedstawiała szczegółowo ilość wniosków złożonych w poszczególnych gminach i podała liczbę gospodarstw na terenie tych gmin, w których system wyliczył straty powyżej 30%. Obecni na sali zgłaszali wiele zastrzeżeń względem funkcjonowania aplikacji, podając

wiele przykładów występowania zjawiska suszy w rzeczywistości, a która nie była odnotowana przez IUNG w Puławach. Działanie aplikacji nie jest oceniane pozytywnie przez rolników. Pani Kierownik odnosząc się do przedstawionych zastrzeżeń zapewniła, że urząd przekazuje wszelkie uwagi odnośnie funkcjonowania aplikacji do ministerstwa rolnictwa, a wiele z tych uwag jest na bieżąco korygowanych. Zaapelowała także o wypełnianie ankiet dotyczących działania aplikacji.

Następnie Przewodnicząca poprosiła Burmistrza Barlinka o zabranie głosu. Burmistrz podziękowała za zaproszenie i przekazała jedną z istotniejszych dla rolników z gminy Barlinek informację. Mianowicie gmina Barlinek złożyła wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej, który został rozpatrzony pozytywnie. Dzięki pozyskanym środkom gmina wkrótce uruchomi miejsce, które będzie odbierać ww. odpady.

RP Koszalin

Spotkanie otworzył powitał przybyłych gości i członków Rady przewodniczący RP Kazimierz Kuligowski. W spotkaniu uczestniczyli również wiceprezes ZIR Jerzy Mariak oraz Barbara Wójcik – dyrektor Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

Tematem spotkania była sytuacja w rolnictwie w naszym regionie, informacja dotycząca suszy. Działania związane z aplikacją suszową omówił Jerzy Mariak. W województwie zachodniopomorskim do 15 października 2021 roku zgłoszono 4666 wniosków, z czego powyżej 30% jest 1200 wniosków. Wiceprezes wspomniął o uczestnictwie przedstawicieli ZIR w spotkaniach

Następnym tematem była informacja odnośnie przetargów organizowanych przez KOWR dotyczących nieruchomości położonych na terenach powiatów Myślibórz, Gryfino i Wałcz. Informacje na ten temat przedstawiła p. Kamila Buczek z Wydziału Kształtowania Ustroju Rolnego i Gospodarowania Zasobem OT KOWR w Szczecinie (powiat Myślibórz i Gryfino), a dane dotyczące powiatu waleckiego przedstawił kierownik sekcji KOWR z Wałcza. Najwięcej uwagi poświęcono przetargom planowanym na terenie powiatu Gryfino. Rozmawiano m.in. o spółce „Wesoła”, której większościowy udział jest w posiadaniu KOWR, a obecnie trwają prace nad przejęciem całości udziałów. Dyskutowano także na temat spółki Europlon – umowa dzierżawy została przedłużona na rok. Natomiast obecny na spotkaniu Prezes spółki Agromyśl poinformował zebranych, że spółka nie zamierza ubiegać się o przedłużenie umowy dzierżawy. Ponad-

to rozmawiano również o potrzebie stworzenia definicji aktywnego rolnika oraz ewentualnej zmianie kryterium KRUS, co leży w gestii rady społecznej działającej przy KOWR OT w Szczecinie i Koszalinie. Zgromadzeni zadawali wiele pytań odnośnie planowanych rozdysonowań, na które p. Kierownik Kamila Buczek oraz p. Andrzej Barczyński z sekcji KOWR w Pyrzycach udzielali odpowiedzi.

W dalszej kolejności przedstawicielki Grupy Azoty Anna Tarocińska – członek zarządu w Grupie Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. i Beata Furmańczyk dyrektor handlowy Grupy Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. omówiły sytuację związaną z kryzysem na rynku nawozów w Polsce. Prezes w swoim wystąpieniu podkreśliła, że Zakłady Chemiczne Police, mimo wysokich cen gazu i surowców, jako jeden z nielicznych zakładów produkcyjnych nie wstrzymał produkcji tak jak wielu europejskich wytwórców. Przedstawicielki

Grupy Azoty pokrótce przedstawiły sytuację na rynkach europejskich i światowych. Następnie odpowiadały na pytania, odnosząc się do trudnej sytuacji w jakiej znaleźli się rolnicy. Nawiązując kolejno do przedstawianych uwag, przedstawicielki Grupy Azoty zapewniły o chęci podjęcia działań i spotkania z Zarządem ZIR w celu wypracowania metod mających na celu polepszenie dostępności nawozów dla rolników na rynku.

Dyskusja w ww. tematach była bardzo ożywiona. Podjęto m.in. decyzje o wypracowaniu wniosków, które zostaną zgłoszone Zarządowi ZIR.

Należy podejmować dalsze działania w celu usprawnienia działania aplikacji suszowej i systemu monitorowania suszy.

W związku z sytuacją na rynku nawozów – wniosek o podjęcie niezbędnych działań mających na celu wprowadzenia zmian w terminach stosowania nawozów azotowych.

- produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, w tym zbiory, dojenie, hodowla zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt do celów gospodarskich,
- utrzymywanie użytków rolnych w stanie nadającym się do wypasu lub uprawy bez konieczności podejmowania działań przygotowawczych wykraczających ponad zwykłe praktyki rolnicze.

Użytki rolne, o których mowa powyżej oznaczają grunty orne, trwałe użytki zielone, pastwiska trwałe lub

uprawy trwałe, w tym szkółki i zagajniki o krótkiej rotacji. Nie obejmują one lasów.

Jednocześnie uprzejmie wyjaśniam, że sprawdzenia warunków kwalifikowalności do danego wsparcia każdorazowo dokonuje organ prowadzący postępowanie o przyznanie płatności w toku tego postępowania. Zgodnie z art. 5 ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego², w sprawach dotyczących płatności bezpośrednich właściwy jest kierownik

biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika.

Analogiczne rozwiązania co do kwestii kwalifikowalności będą miały zastosowanie również po roku 2022 r.

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia, odnosząc się do Pana wniosku, uprzejmie informuję, że nie jest możliwe uznanie wszystkich lasów przyległych do działek rolnych jako obszaru zalesionego proekologicznego.

Dodatkowe 500 mln zł na ubezpieczenia

W odpowiedzi na liczne wystąpienia samorządu rolniczego o zwiększenie środków finansowych na dopłaty z budżetu państwa do składek na ubezpieczenie upraw i zwierząt gospodarskich resort rolnictwa Minister Rolnictwa

i Rozwoju Wsi poinformował pismem z 23 września 2021 r., że w wyniku podjętych działań, na dopłaty do składek ubezpieczeniowych zostały przeznaczone dodatkowe środki w wysokości 500 mln zł.

Oznacza to, że w bieżącym roku na powyższe działania przeznaczone zostanie 900 mln zł, co powinno umożliwić zawarcie umowy ubezpieczenia z dotacją z budżetu państwa wszystkim zainteresowanym producentom rolnym.

IX Posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych

12 października 2021 r. odbyło się IX Posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych, podczas którego przyjęto stanowisko w sprawie aktualnej sytuacji w rolnictwie.

Krajowa Rada Izb Rolniczych, obserwując zjawiska zachodzące w otoczeniu rolnictwa, zauważa bardzo szybki wzrost kosztów produkcji.

Od dłuższego czasu w szybkim tempie wzrasta cena paliwa i obecnie wynosi około 30% w stosunku do roku ubiegłego. Dopłata do paliwa rolniczego w coraz mniejszym stopniu rekompensuje wzrost kosztów i przewidywany wzrost zwrotu akcyzy o 10 zł na ha nie rekompensuje wzrostu cen.

Od zniw szybko rosną również gwałtownie ceny nawozów, zwłaszcza podstawowych – azotowych, fosforowych i potasowych. Wzrosty cen szacujemy na 300% a w niektórych asortymentach nawet do 500%. Wielu rolników może nie być stać zakupić dostatecznej ilości nawozów, co spowoduje niższe plony. Krajowa Rada Izb Rolniczych uważa, że należy wystąpić o zbadanie czy wzrost cen nawozów jest proporcjonalny do wzrostu kosztów produkcji i surowców i czy braki na rynku nie są spowodowane zwiększonym eksportem. Krajowa Rada wnioskuję do Rządu RP oraz Komisji Europejskiej o podjęcie szybkich działań w celu rekompensaty lub spowodowanie obniżenia cen nawozu i za-

bezpieczenie nawozów azotowych dla polskich rolników. Brak reakcji władz i instytucji UE może doprowadzić do drastycznego ograniczenia produkcji rolnej, a w konsekwencji spowodować drastyczne podwyżki cen żywności lub nawet jej braku.

Krajowa Rada nadal podtrzymuje stanowisko odnośnie tragicznej sytuacji na rynku trzody chlewnej, dlatego żąda ustanowienia programu rozwoju i pomocy dla gospodarstw produkujących trzodę chlewną. W związku z ASF oraz nieprzewidywalnymi zniżkami cen trzody, rolnicy zwłaszcza z mniejszych gospodarstw, masowo likwidują produkcję w cyklu zamkniętym. Pozostają jedynie rolnicy powiązani umowami z firmami zewnętrznymi, którzy prowadzą tucz nakładczy, co jest zjawiskiem prowadzącym do likwidacji rodzimej hodowli trzody chlewnej w Polsce. Zwracamy się do Pana Ministra o wystąpienie do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta o sprawdzenie cen artykułów żywnościowych pochodzenia zwierzęcego w stosunku do cen surowca. Cena skupu tuczniaków wynosi około 4 złotych a ceny wędlin rosną nieustannie, co powoduje niezadowolone konsumentów i obwinianie rolników o czerpanie nadmiernej korzyści. Wnosimy do Pana Ministra o zbadanie czy importerzy mięsa nie stosują cen dumpingowych i z ja-

kich stref są sprowadzane. Domagamy się ochrony gospodarstw rodzinnych poprzez szybką wypłatę rekompensat i ograniczenie wektora ASF w wyniku całkowitej depopulacji dzików poprzez środki biologiczne, chemiczne i gospodarki łowieckiej.

Krajowa Rada Izb Rolniczych negatywnie ocenia dotychczasowe funkcjonowanie aplikacji suszowej, za pomocą której szacowane są straty. Kryteria i parametry przyjęte przez ten system są krzywdzące dla rolników i nie uwzględniają stanu faktycznego. Metodyka przyjęta w aplikacji nie bierze pod uwagę temperatury w łanie w czasie wegetacji roślin. Rozbieżności między stwierdzeniem przez IUNG-PIB a stanem faktycznym sięgają nawet 45%. Musi być opracowany system odwoławczy dla tej aplikacji.

W zakresie Europejskiego Zielonego Ładu, zdaniem KRIR nie do przyjęcia jest brak określenia przez KE parametrów ograniczenia 50% zużycia chemicznych środków ochrony roślin w poszczególnych krajach. KRIR oczekuje zarówno od KE, jak i Rządu RP przedstawienia potencjalnych scenariuszy lub analiz i możliwych skutków, jakie mogą wynikać głównie dla rolnictwa ale i jego otoczenia oraz dla całej gospodarki, tak na poziomie całej UE, jak i w naszym kraju w sferze ekonomicznej, społecznej wskutek tak

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Lasy nie mogą być uznane za obszary EFA

Odpowiadając na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych z 17 sierpnia 2021 r. o uznanie wszystkich lasów przyległych do działek rolnych jako obszaru zalesionego proekologicznego, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyjaśnia co następuje:

„Na wstępie pragnę zaznaczyć, że wykaz obszarów, które mogą być uważane za obszary proekologiczne (obszary EFA) został wskazany bezpośrednio w przepisach UE, tj. w art. 46 rozporządzenia PE i Rady nr 1307/2013. Polska jako kraj członkowski UE wyznaczyła do wdrożenia, spośród tego wykazu, szeroki katalog obszarów proekologicznych, tak aby umożliwić rolnikom realizację zobowiązania utrzymania obszarów EFA w jak największym zakresie. Jednym z takich obszarów proekologicznych, wskazanym w ww. rozporządzeniu UE (art. 46 ust. 2 lit. h), były obszary zalesione po 2008 r. w ramach PROW 2007–2013 (zalesienia na gruntach rolnych) i PROW 2014–2020.

Niemniej jednak, w związku z uwagami Komisji Europejskiej dotyczącymi uniknięcia potencjalnego podwójnego finansowania w ramach Wspólnej Polityki Rolnej w przypadku otrzymywania premii zalesieniowej przy jednoczesnym deklarowaniu obszaru zalesionego jako obszaru EFA, począwszy od 2019 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 stycznia 2019 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów uznawanych za obszary proekologiczne oraz warunków wspólnej realizacji praktyki utrzymania tych obszarów* (Dz.U. z 2019 r., poz. 100), obszary zalesione po 2008 r. w ramach PROW 2007–2013 (zalesienia na gruntach rolnych) i PROW 2014–2020, które kwalifikowały się (zapewniły rolnikowi prawo) do jednolitej płatności obszarowej w 2008 r., nie są uznawane w Polsce za obszary EFA.

Niezależnie od powyższego, uprzejmie wyjaśniam, że zgodnie z art. 36 ust. 2 rozporządzenia PE i Rady nr 1307/2013, jednolita płatność obszarowa przyzna-

wana jest do każdego kwalifikującego się hektara, który zgodnie z art. 32 ust. 2 tego rozporządzenia oznacza:

- wszelkie użytki rolne gospodarstwa rolnego wykorzystywane przez cały rok kalendarzowy (z wyjątkiem przypadków działania siły wyższej lub okoliczności nadzwyczajnych) do prowadzenia działalności rolniczej lub wykorzystywane głównie do prowadzenia działalności rolniczej, w tym obszary, które w dniu 30 czerwca 2003 r. nie były utrzymywane w dobrej kulturze rolnej,
- powierzchnie uprawnione do płatności w 2008 r., które po tej dacie przestały spełniać warunki kwalifikowalności w wyniku zalesienia lub podjętego zobowiązania rolnośrodowiskowego wynikającego ze stosowania schematów pomocowych w ramach II filaru WPR, jednakże tylko pod warunkiem, że osoba ubiegająca się o te płatności prowadzi jednocześnie działalność rolniczą w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. c ww. rozporządzenia 1307/2013, tj.:

ambitnie sformułowanych celów środowiskowych, planowanych do realizacji w relatywnie krótkim okresie czasu bez konkretnego wskazania choćby szacunkowo kosztów jakie są niezbędne do zrealizowania tych zadań i po-

tencjalnych źródeł ich finansowania (publicznych – WPR czy krajowych, bądź wyłącznie rolników?). Nadal uważamy, że głównym celem rolnictwa europejskiego jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego oby-

wateli Europy oraz ochrony środowiska poprzez prowadzenie zrównoważonego rozwoju.

Krajowa Rada ostrzega Rząd RP, że obecna sytuacja w rolnictwie doprowadzi do ogromnych protestów rolników.

Resort klimatu i środowiska w sprawie praw organizacji ekologicznych

W dniu 6 października 2021 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska odpowiedziało na pismo Krajowej Rady Izb Rolniczych, przygotowane na wniosek Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej, w sprawie podjęcia działań mających na celu ograniczenia praw organizacjom ekologicznym oraz uwzględnienia w przepisach prawa obowiązku ponoszenia konsekwencji tych organizacji za działania wynikające z decyzji podejmowanych przy ich zaangażowaniu i udziale.

Jak przedstawiono w piśmie resortu klimatu i środowiska, przedstawiony problem jest znany urzędowi, przede wszystkim na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez samorządy.

Obecnie w Polsce funkcjonuje wiele organizacji ekologicznych – a wśród nich są zarówno oddolne lokalne inicjatywy nastawione na ochronę regionalnych walorów przyrodniczych, jak i duże międzynarodowe organizacje postrzegające ochronę przyrody w sposób złożony i globalny.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 10) ustawy o udostępnianiu informacji o środo-

wisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 r. poz. 247) poprzez organizację ekologiczną rozumie się organizację społeczną, której statutowym celem jest ochrona środowiska.

Jednym z kluczowych narzędzi, w oparciu o które działają organizacje ekologiczne, jest podpisana w 1998 r. Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, tzw. Konwencja z Aarhus. Polska ratyfikowała ww. konwencję w 2001 r., a także jest związana jej postanowieniami w związku z decyzją Rady nr 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska – zatwierdzając postanowienia przedmiotowej Konwencji. Konwencja z Aarhus daje członkom społeczeństwa

(osobom fizycznym i reprezentującym je stowarzyszeniom) prawo dostępu do informacji o środowisku i udziale w podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących środowiska, a także umożliwia im dochodzenie odszkodowania w przypadku niespełnienia tych praw.

Ponadto polski ustawodawca przewidział szereg narzędzi systemowych dotyczących nadzoru nad działalnością organizacji ekologicznych. Do najważniejszych należy uznać poniższe.

Na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2167), dalej zwanej: „ustawą o fundacjach”, Minister Klimatu i Środowiska jest właściwym ministrem dla fundacji, których cele statutowe związane są z zakresem działania ministra tzn. zagadnieniami dotyczącymi klimatu, energii i środowiska w rozumieniu zagadnień wymienionych w działach administracji rządowej. Na podstawie art. 12 ustawy o fundacjach organy fundacji (zarządy) zobowiązane są do aktualizacji postanowień w statutach i odpowiednio wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym w zakresie informacji o właściwym ministrze oraz zgłaszania zmian innych danych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 112). Również na podstawie art. 12 ustawy o fundacjach, o zgodności działania fundacji z przepisami prawa i statutem oraz z celem, w jakim fundacja została ustanowiona, orzeka sąd w postępowaniu nieprocesowym na wniosek właściwego ministra lub starosty. Ponadto, fundacja składa corocznie właściwemu ministrowi sprawozdanie ze swojej działalności.

Podobnie na podstawie art. 25 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2261), organ nadzorujący, którym w przypadku organizacji ekologicznych działających w formie stowarzyszenia jest starosta właściwy ze względu na sie-

dzibę stowarzyszenia, sprawuje nadzór nad działalnością stowarzyszeń w zakresie zgodności ich działania z przepisami prawa i postanowieniami statutu oraz ma prawo w wyznaczonym terminie żądać dostarczenia przez zarząd stowarzyszenia odpisów uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów) niezbędnych wyjaśnień od władz stowarzyszenia. Ponadto, na podstawie art. 28 ww. ustawy, w razie stwierdzenia, że działalność stowarzyszenia jest niezgodna z prawem lub narusza postanowienia statutu w sprawach, organ nadzorujący, w zależności od rodzaju i stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, może wystąpić o ich usunięcie w określonym terminie, udzielić ostrzeżenia władzom stowarzyszenia lub wystąpić do sądu z wnioskiem o: udzielenie upomnienia władzom stowarzyszenia, uchylenie niezgodnej z prawem lub statutem uchwały stowarzyszenia, rozwiązanie stowarzyszenia, jeżeli jego działalność wykazuje rażące lub uporczywe naruszenie prawa albo postanowień statutu i nie ma warunków do przywrócenia działalności zgodnej z prawem lub statutem.

Co więcej, organizacje ekologiczne jako organizacje pożytku publicznego podlegają nadzorowi sprawowanemu nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.).

Kto dostanie zaliczki na poczet płatności bezpośrednich?

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wystąpił 12 października 2021 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rozważenie możliwości prawnych pozwalających na wypłatę w 2021 roku zaliczek dopłat bezpośrednich i płatności PROW wszystkim rolnikom, również tym, u których prowadzone są kontrole administracyjne, foto czy na miejscu. Przyjęte w poprzednich latach zasady wypłacania zaliczek tylko tym rolnikom, którzy nie podlegali w danym roku kontrolom budzi niezadowolenie rolników i poczucie niesprawiedliwego traktowania przez organy władzy państwowej. Zdaniem samorządu rolniczego zaliczki powinny być wypłacane wszystkim rolnikom, a po zakończeniu kontroli i wydaniu decyzji należałoby wykonać końcowe rozliczenie.

Należy też zauważyć, że udział organizacji ekologicznych w postępowaniach sądowych oraz w postępowaniach administracyjnych i sądowno-administracyjnych jest przedmiotem regulacji odpowiednio: ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735 i 1491), ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1575 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.). Wymienione akty prawne w sposób precyzyjny określają rolę i zadania, a także obowiązki organizacji ekologicznych w poszczególnych postępowaniach w przypadku niekorzystnego z punktu widzenia organizacji ekologicznej wyniku sprawy.

Jednocześnie polski ustawodawca przewiduje możliwość dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia dóbr osobistych, o których mowa w art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740, 1495, 1509), w przypadku ich naruszenia na podstawie art. 24 tej ustawy.

Nadmienić należy, że powyższe rozwiązania mogą okazać się niewystarczające w odniesieniu do konkretnych przypadków.

Można odnieść się do poruszanej przez Warmińsko-Mazurską Izbę Rolniczą kwestii ograniczania praw organizacji ekologicznych w odniesieniu do

nadanych tym organizacjom uprawnień wynikających z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2020 r. poz. 638), zwanej dalej „u.o.z.”. Zgodnie z art. 34a. u.o.z. nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt sprawuje Inspekcja Weterynaryjna. W zakresie wykonywania nadzoru, pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej oraz osoby wyznaczone przez organy tej Inspekcji posiadają uprawnienia określone w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1557 oraz z 2020 r. poz. 285). Organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, mogą współdziałać z Inspekcją Weterynaryjną w sprawowaniu tego nadzoru. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że u.o.z. znajduje się w kompetencjach ministra właściwego ds. rolnictwa, a zatem decyzja dotycząca ewentualnych zmian w zakresie uprawnień organizacji społecznych, wynikających z tej ustawy należy do ww. organu.

Powyższe wskazuje, że nadzór nad działalnością organizacji pożytku publicznego, w tym nad organizacjami ekologicznymi, jest prowadzony systemowo i w polskim ustawodawstwie istnieje szereg narzędzi umożliwiających uprawnionym podmiotom podejmowanie działań w przypadku stwierdzenia naruszeń. Jednocześnie przepisy proceduralne określają rolę i zakres możliwości działań w organizacji ekologicznych w ramach poszczególnych postępowań.

wykonawczym dotyczącym realizacji zaliczek za 2021 r. W rezultacie zwiększony został poziom zaliczek (z 50% do 70% w przypadku płatności bezpośrednich oraz z 75% do 85% w przypadku płatności obszarowych PROW). Jednakże pomimo interwencji Polski, postulat dotyczący możliwości wypłaty płatności bezpośrednich przed zakończeniem kontroli na miejscu nie został uwzględniony w przepisach unijnych.

Należy wyjaśnić, że podobnie jak w latach ubiegłych Agencja Restru-

turyzacji i Modernizacji Rolnictwa ma możliwość wykorzystania pewnych, dopuszczonych przez Komisję Europejską, mechanizmów elastyczności w celu zapewnienia sprawnej wypłaty płatności zaliczkowych. Możliwe jest bowiem m.in. wypłacenie zaliczek w ramach niektórych schematów pomocowych, takich jak system jednolitej płatności obszarowej lub dobrowolne wsparcie związane z produkcją, dla których zakończone zostały kontrole na miejscu i nie wykazały one nieprawidłowości.

W latach 2016–2020 odsetek rolników z zaliczkami płatności bezpośrednich kształtował się w przedziale 95,1% – 98,5% wszystkich wnioskujących o to wsparcie.

Na koniec pragnę zapewnić, że ARiMR dokłada wszelkich starań, aby zaliczki na poczet płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych PROW za 2021 r. były realizowane sprawnie, nie odstępując przy tym od wymaganej przepisami unijnymi weryfikacji warunków kwalifikowalności”.

źródło: www.krir.pl

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów oraz ustawy o utracie mocy prawnej niektórych ksiąg wieczystych.

Projekt ustawy został przedłożony przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Rząd chce usprawnić proces postępowania scaleniowego i wymiany gruntów. Chodzi m.in. o wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej przy postępowaniach oraz wprowadzenie terminu dla wojewodów i sądów administracyjnych do rozpatrywania odwołań i skarg w tej sprawie.

Najważniejsze rozwiązania

- Wprowadzona została możliwość wykorzystania środków komunikacji elektronicznej przy realizacji zadań związanych z przeprowadzaniem postępowań scaleniowych. Będzie to możliwe w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

- Zrezygnowano z odczytywania postanowienia o wszczęciu postępowania scaleniowego oraz decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia gruntów na zebraniach uczestników scalenia. Rozwiązanie to przyczyni się do usprawnienia przeprowadzanego postępowania administracyjnego.

- Wprowadzony został obowiązek zamieszczenia postanowienia o wszczęciu postępowania scaleniowego oraz decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia gruntów na stronach Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego organ, który wydał postanowienie lub decyzję.

- Wprowadzone zostały terminy dla wojewodów i sądów administracyjnych do rozpatrywania odwołań i skarg. Rozwiązanie to pozwoli na wykonywanie ostatecznych decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia gruntów w racjonalnych ramach czasowych.

- W razie nierozpatrzenia skargi w terminie dwóch miesięcy, sądy administracyjne uwzględniające skargę, nie będą mogły uchylić zaskarżonej decyzji, a jedynie stwierdzić jej wydanie z naruszeniem prawa.

- Przedstawiciel gminy oraz sołtys wsi zostanie włączony do komisji pełniących funkcje doradcze przy opracowaniu projektu scalenia gruntów w związku z tym, że realizacja polityki przestrzennej odbywa się na poziomie gminy i konkretnej miejscowości.
- Starosta będzie organem właściwym do występowania z wnioskiem do sądu wieczysto-księgowego o dokonanie wpisów w księgach wieczystych w zakresie zmian wynikających z decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów.

Nowe rozwiązania mają wejść w życie po upływie 30 dni od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

źródło: www.gov.pl

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

Projektowane stawki płatności bezpośrednich za 2021 r.

30 września 2021 r. Europejski Bank Centralny opublikował średnie za 2021 r. Wynosi on 4,6197 zł za 1 EUR i jest wyższy od ubiegłorocznego (4,5462 zł za 1 EUR).

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi opracowane zostały projekty rozporządzeń określających stawki poszczególnych płatności. Całkowita pula środków na płatno-

ści bezpośrednie za 2021 r. wynosi 15,63 mld złotych (o ok. 108 mln zł więcej niż w 2020 r.).

W projektowanych rozporządzeniach stawki zostały określone w następującej wysokości:

1. Jednolita płatność obszarowa	487,62	zł/ha
2. Płatność za zazielenienie	327,26	zł/ha
3. Płatność dla młodego rolnika	308,59	zł/ha
4. Płatność dodatkowa	184,54	zł/ha
5. Płatność do bydła	336,73	zł/szt.
6. Płatność do krów	426,51	zł/szt.
7. Płatność do owiec	114,47	zł/szt.
8. Płatność do kóz	51,56	zł/szt.
9. Płatność do roślin strączkowych na ziarno	685,70	zł/ha
10. Płatność do roślin pastewnych	457,46	zł/ha

11. Płatność do chmielu	2087,75	zł/ha
12. Płatność do ziemniaków skrobiowych	1210,32	zł/ha
13. Płatność do buraków cukrowych	1547,13	zł/ha
14. Płatność do pomidorów	3371,12	zł/ha
15. Płatność do truskawek	1313,93	zł/ha
16. Płatność do lnu	558,70	zł/ha
17. Płatność do konopi włóknistych	198,05	zł/ha
18. Płatność do tytoniu – Virginia	3,18	zł/kg
19. Płatność do tytoniu – pozostały tytoń	2,25	zł/kg

ARiMR uruchamia środki na kredyty preferencyjne dla rolników

6 października 2021 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udostępni współpracującym bankom limity środków na dwie linie kredytowe: linia KPS – na ponowne uruchomienie produkcji świń zaprzestanej w związku z ASF oraz linia PR – na zakup akcji lub udziałów.

Kredyty na ponowne uruchomienie produkcji świń zaprzestanej w związku z ASF (linia KPS)

- limit akcji kredytowej: 200 mln zł,
- środki: 1,2 mln zł na dopłaty do oprocentowania kredytów.
- Kredyty na zakup akcji lub udziałów (linia PR – pomoc *de minimis*)
- limit akcji kredytowej: 50 mln zł,
- środki: 100 tys. zł na dopłaty do oprocentowania kredytów.
- Kredytów z linii KPS udzielać będzie Bank Spółdzielczy w Brodnicy. Zaś o te

z linii PR rolnicy będą mogli ubiegać się w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. i SGB-Banku S.A., a także w zrzeszonych i współpracujących z nimi Bankach Spółdzielczych oraz w bankach: BNP Paribas Bank Polska S.A., Santander Bank Polska S.A., Krakowskim Banku Spółdzielczym, Banku Spółdzielczym w Brodnicy.

Tworzenie grup producentów i organizacji producentów – można składać wnioski

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rozpoczęła przyjmowanie wniosków o przyznanie pomocy na „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”. Nabór potrwa do 30 listopada 2021 r.

Już po raz dziesiąty grupy i organizacje producentów mogą starać się o dofinansowanie z budżetu PROW 2014–2020. Podmioty, które chcą złożyć wniosek, muszą działać jako przedsiębiorcy prowadzący mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo i spełniać określone warunki. Ze wsparcia wyłączeni są producenci drobiu, wyrobów z mięsa drobiowego i jego podrobów.

O pomoc finansową w ramach tego działania mogą ubiegać się:

- grupy producentów rolnych uznane od 1 grudnia 2020 r. na podstawie przepisów ustawy z 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach, w skład których wchodzi wyłącznie osoby fizyczne;
- organizacje producentów uznane na podstawie przepisów ustawy z 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych albo ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych.

Pomoc jest realizowana w formie rocznych płatności przez okres pierwszych pięciu lat, następujących po dacie uznania grupy producentów rolnych lub organizacji producentów. Wysokość wsparcia wynosi: w pierwszym roku – 10 proc. przychodów netto, w drugim

roku – 9 proc., w trzecim roku – 8 proc., w czwartym roku – 7 proc., w piątym roku – 6 proc. Maksymalny limit przyznawanych środków finansowych to 100 tys. euro w każdym roku pięcioletniego okresu.

Wnioski o przyznanie dofinansowania należy składać do oddziału regionalnego ARiMR. Można to zrobić elektronicznie za pośrednictwem skrzynki podawczej ePUAP albo przesłać przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce Poczty Polskiej lub złożyć osobiście bądź przez upoważnioną osobę.

Wnioski będą poddawane ocenie, a następnie na podstawie liczby przyznanych punktów ustalona zostanie kolejność przyznawania pomocy.

źródło: www.gov.pl

30 lat

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

„Czternasta emerytura” dla emerytów i rencistów KRUS

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego rozpoczęła przygotowania do wypłaty kolejnych w 2021 r. dodatkowych rocznych świadczeń pieniężnych dla emerytów i rencistów.

W listopadowych terminach płatności świadczeń emerytalno-rentowych, razem z emeryturą, rentą lub rodzicielskim świadczeniem uzupełniającym, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia

Społecznego wypłaci uprawnionym świadczeniobiorcom tzw. „czternastą emeryturę”. W przypadku emerytur i rent wypłacanych kwartalnie kolejne dodatkowe świadczenie zostanie wypłacone w styczniowych terminach płatności 2022 r.

Jak ubiegać się o kolejne w 2021 r. dodatkowe roczne świadczenie pieniężne?

Czternastą emeryturę Kasa wypłaci z urzędu. Nie trzeba w tej sprawie składać żadnych wniosków.

Komu przysługuje kolejne w 2021 r. dodatkowe roczne świadczenie pieniężne?

„Czternasta emerytura” przysługuje osobom, które w dniu 31 października 2021 r. mają prawo do jednego ze świadczeń:

- emerytury rolniczej,
- renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy,
- renty rodzinnej,
- okresowej emerytury rolniczej,
- rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego.

W jakiej wysokości zostanie wypłacone kolejne w 2021 r. dodatkowe roczne świadczenie pieniężne?

„Czternasta emerytura” przysługuje w wysokości:

- 1250,88 zł (tj. kwoty najniższej emerytury obowiązującej od 1 marca 2021 r.), jeżeli wysokość przysługującej emerytury/renty nie przekracza kwoty 2.900 zł,
- 1250,88 zł pomniejszonej o kwotę różnicy pomiędzy kwotą wysokości przysługującej emerytury/renty, a kwotą 2900 zł, nie więcej niż o kwotę najniższej emerytury – jeżeli wysokość przysługującej emerytury/renty przekracza kwotę 2900 zł.

Osoby, których świadczenie emerytalno-rentowe będzie równe lub wyższe 4150,88 zł, nie otrzymają „czternastej emerytury”.

Przy ustalaniu wysokości świadczenia uwzględnia się kwotę świadczenia brutto przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, a także przed dokonaniem zawieszenia części uzupełniającej w związku z niezapręstaniem prowadzenia działalności rolniczej.

Poza podatkiem dochodowym i składką na powszechne ubezpieczenie zdrowotne z kwoty „czternastej emerytury” nie będą dokonywane żadne potrącenia i egzekucje.

źródło: www.krus.gov.pl

GRUPA AZOTY

Grupa Azoty zaapelowała do autoryzowanych dystrybutorów o wsparcie rolników i zabezpieczenie popytu na nawozy na krajowym rynku

W związku z obecną sytuacją na rynku nawozowym, Grupa Azoty zaapelowała do swoich autoryzowanych dystrybutorów nawozów o aktywną współpracę z grupami producenckimi, spółdzielniami oraz grupami rolników w celu zapewnienia oczekiwanej dostępności do nawozów na rynku krajowym.

W przesłanej korespondencji, Spółka apeluje do dystrybutorów o pilną analizę strumienia dalszej sprzedaży nawozów, tak aby w pierwszej kolejności zabezpieczone zostały potrzeby zakupowe polskich rolników.

W wyniku podjętych działań, niektórzy autoryzowani dystrybutorzy nawozów Grupy Azoty – których pełna lista znajduje się na stronie www.grupaazoty.com – podjęli decyzję o publikacji na swoich stronach internetowych aktualnych cenników oraz pozostają do dyspozycji rolników pod wskazanymi przez siebie numerami telefonów.

Grupa Azoty wskazuje, że obserwując wzmożony popyt na nawozy na rynku krajowym, podjęła decyzję o ograniczeniu dostaw na rynki zagraniczne i przekierowaniu produktów na rynek krajowy. Wolumenty dostarczane na rynki zagraniczne, wynikają z zawartych wcześniej kontraktów, często wieloletnich, których niezrealizowanie wiązałoby się z dużymi karami finansowymi dla Grupy Azoty.

Spółka zwraca również uwagę, że po wyprodukowaniu nawozu i sprzedaży innym firmom, nie ma kontroli nad ich dalszą odsprzedażą. W ostatnim czasie w mediach społecznościowych przedstawiane są nawozy przygotowane w centrach logistycznych do transportu za granicę. Produkty te są własnością innych firm, które sprzedając nawozy za granicę, uzyskują wyższe marże niż na rynku polskim, ponieważ część producentów europejskich zatrzymała lub istotnie ograniczyła produkcję. W konsekwencji poziom cen na tamtych rynkach jest wyższy niż w Polsce.

Należy podkreślić, że Grupa Azoty jest obecnie jedną z nielicznych firm w Europie, która pomimo historycznie wysokich cen gazu, nie wstrzymała lub istotnie nie ograniczyła produkcji. W ostatnich miesiącach ceny gazu dla odbiorców przemysłowych wzrosły kilkakrotnie. Podobne zmiany nie miały miejsca w przypadku taryf dla klientów indywidualnych, dlatego też informacje o wzrostach cen gazu w przypadku Grupy Azoty należy analizować z perspektywy zmiany cen rynkowych, a nie taryfowych.

Grupa Azoty podejmuje wszelkie możliwe kroki by zabezpieczać popyt na nawozy na rynku krajowym, który jest dla całej Grupy Kapitałowej najważniejszy.

W obecnej sytuacji, czyli ograniczonej dostępności nawozów w Europie i na świecie, szczególnie ważne jest unikanie chaosu informacyjnego w zakresie dostępności i cen nawozów w Polsce oraz niepowielanie nieprawdziwych informacji.

źródło: www.grupaazoty.com

30 lat

KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

II Ogólnopolski Konkurs Testowy z Zakresu Bezpiecznej Pracy w Gospodarstwie Rolnym

100 osób, które rozwiąże test online i zdobędzie najwięcej punktów w najkrótszym czasie, otrzyma nagrody rzeczowe o wartości ok. 500 zł brutto

Zakończenie
konkursu
20.11.2021 r.

Powodzenia!

Zarejestruj się na stronie
bezpieczenstwo.krus.gov.pl
i rozwiąż test.
Regulamin konkursu dostępny jest na
www.krus.gov.pl

A Partner of
VISION ZERO00
Safety. Health. Wellbeing.

zachodniopomorskiebazarek.pl

Stworzona z myślą o rolnikach i konsumentach strona internetowa zachodniopomorskiebazarek.pl oferuje możliwość tworzenia krótkich łańcuchów dostaw pomiędzy producentami a konsumentami. To doskonała, bezpłatna promocja rolników, producentów regionalnej i ekologicznej żywności, usługodawców, twórców rękodzieła oraz kół gospodyń wiejskich. I okazja dla konsumenta – na zakup w cenach producenta, bez dodatkowej marży.

ROLNIKU SKORZYSTAJ!

- ✓ bezpłatna rejestracja
- ✓ darmowa promocja

KONSUMENCIE SKORZYSTAJ!

- ✓ ciekawe oferty z Twojej okolicy
- ✓ zapomnij o marży, kupuj bez pośredników: od producenta - do konsumenta

JAK SIĘ ZGŁOSIĆ?

Rejestracja na stronie: zachodniopomorskiebazarek.pl
e-mail: zachodniopomorskiebazarek@zodr.pl
tel. 91 561 37 00

ROLNIKU... PRZEDSIĘBIORCO!

UWAGA!

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako **bezpłatny** miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.

Warto – ceny bardzo przystępne!

Szczegóły:

tel. 91 484 40 72, e-mail: izba@zir.pl

tel. 94 346 05 14, e-mail: koszalin@zir.pl

**ZAMÓW
REKLAMĘ
JUŻ TERAZ!**

KĄCIK KULINARNY

czyli naucz się robić sam, co lubisz jeść

Chleb żytni na zakwasie

1 szklanka mąki żytniej
1 szklanka mąki pszennej
garść płatków ziemniaczanych
słonecznik do posypania
1 1/2 łyżeczki soli
1/2 kostki drożdży
1 łyżka oliwy
letnia woda

Wykonanie:

Mąkę mieszamy z drożdżami, dodajemy sól, wlewamy oliwę oraz przegotowaną i ostudzoną wodę. Składniki na chleb wyrabiamy około 5 min, pozostawiamy do wyrośnięcia.

Wyrośnięte ciasto przekładamy do foremki, wkładamy do rozgrzanego piekarnika 200°C, na 20 min.

OFERTA HANDLOWA

Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu oferuje sprzedaż jaj z chowu ściółkowego oraz wolno wybiegowego dla klientów indywidualnych i hurtowych. Stosowany u nas system chowu kur niosek gwarantuje wysoką jakość i smak jaj, które są bardzo powszechnym i częstym składnikiem naszego menu. Doskonała jakość naszych jaj to zasługa kur, które karmione są paszami wyprodukowanymi ze zbóż naszego gospodarstwa. W 2019 r. powiększyliśmy swoją produkcję o nowo wybudowany kurnik, w którym zastosowano najnowocześniejszy system chowu kur niosek na wolnym wybiegu.

Cały proces produkcji jest pod stałą kontrolą weterynaryjną oraz przestrzegamy rygorystycznego systemu kontroli jakości jaj przeznaczonych do sprzedaży.

Jaja konsumpcyjne sprzedajemy w opakowaniach po 10, 12, 30 szt. Ofertę kierujemy do właścicieli sklepów spożywczych, cukierni, restauracji, barów, zakładów żywienia zbiorowego, placówek pomocy społecznej, szpitali.

Jaja dostarczane są przez Zakład Pakowania Jaj Mariusz Rydzkowski, który własnym transportem dowozi je w odległości do ok. 200 km gwarantując niezawodną jakość i świeżość.

KLASY WAGOWE JAJ:

- XL (73 g i więcej)
- L (63–73 g)
- M (53–63 g)
- S (50–55 g)

KONTAKT

Gospodarstwo Rolne Ferma
Drobiu Witold Rydzkowski
ul. Połczyńska 6, 78-220 Tychowo
tel. +48 606 685 993

**ŚWIAT CIĘ POTRZEBUJE
W NAJLEPSZEJ ROLI!**

CELE
RÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU

Stawiasz na rozwój gospodarstwa. Doceniamy to i proponujemy Ci produkty na korzystnych warunkach:

- kredyty z ubezpieczeniem – prowizja **0%**, marża od **1,9%**,
bonusy za działalność **eko lub polecanie** produktów
- rachunek bieżący – prowadzenie **0 zł/6 mies.**,
 premia **do 600 zł** za płatności kartą
- portal agronomist.pl - dostęp do narzędzi Premium **0 zł**

Zapraszamy do kontaktu:

tel.: +48 695 390 127

+48 667 973 363

PROMOCJA DO 30.11.2021 R.

BNP PARIBAS
FOOD & AGRO

Bank
zmieniającego się
świata

Materiał ma charakter reklamowy i informacyjny, nie jest ofertą w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Promocja skierowana jest do Klientów banku z Segmentu Klientów Biznesowych (Mikroprzedsiębiorstw) prowadzących działalność wytwórczą w rolnictwie, w tym Klientów pozyskanych za pośrednictwem Brokera. Podane warunki cenowe dotyczą nowo udzielanych kredytów (Agro Ekspres, Agro Rzeczówka Light i Agro Progres) z ubezpieczeniem w określonym przez bank wariantcie, ich zastosowanie możliwe jest w przypadku złożenia prawidłowo wypełnionego, kompletnego wniosku kredytowego przez Klienta. Warunki promocyjne dla kredytów obowiązują od dnia podpisania umowy kredytu przez okres kredytowania. Warunkiem udzielenia kredytu jest posiadanie przez Klienta zdolności do jego spłaty we wnioskowanej kwocie oraz spełnienie warunków przyznania produktu. Promocja rachunku dotyczy rachunków bieżących w PLN, otwartych w okresie promocji w ramach Umowy ramowej o prowadzenie Konta Otwartej na Agrobiznes z bankowością elektroniczną. Po upływie 6 miesięcy obowiązują warunki cenowe standardowe, wg obowiązującej Taryfy Prowizji i Opłat. Promocję rachunku można łączyć z promocją Money Back – polegającą na naliczaniu premii za transakcje bezgotówkowe kartą Debit Mastercard Business w PLN, wydaną do rachunku. Wysokość premii – 2%, do 100 zł w danym miesiącu kalendarzowym, max. 600 zł przez 6 miesięcy. Wymagane jest m.in. złożenie oświadczenia o przystąpieniu do promocji, z podaniem numeru karty, dla której wliczana będzie premia. Świadczenie ochrony ubezpieczeniowej następuje na warunkach określonych w umowie zawartej z Klientem za pośrednictwem banku, działającego jako agent ubezpieczeniowy, przez Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie lub Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Cardif Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, oraz w OWU. Świadczenie usług i produktów bankowych następuje na warunkach szczegółowo określonych w umowie zawartej z Klientem oraz w regulaminach, Taryfie Prowizji i Opłat, dostępnych w oddziałach banku oraz na www.bnpparibas.pl. BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Kasprzaka 2, 01-211 Warszawa, zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr. KRS 000011571, posiadający NIP 526-10-08-546 oraz kapitał zakładowy w wysokości 147 518 782 zł w całości wpłacony.